

Số: /PA-UBND

Quan Hóa, ngày tháng 3 năm 2024

PHƯƠNG ÁN
Phòng, chống hạn hán, thiếu nước
trên địa bàn huyện Quan Hoá năm 2024

Thực hiện Chỉ thị số 661/CT-BNN-TL ngày 23/01/2024 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về việc tăng cường thực hiện các giải pháp phòng, chống hạn hán, thiếu nước, phục vụ sản xuất nông nghiệp và dân sinh mùa khô năm 2023-2024; Kế hoạch số 48/KH-UBND ngày 21/02/2024 của UBND tỉnh Thanh Hoá về Phòng, chống hạn hán, thiếu nước, xâm nhập mặn năm 2024 tỉnh Thanh Hoá; Kế hoạch số 286/KH-UBND ngày 28/11/2023 của UBND huyện Quan Hoá về Phòng, chống hạn hán, thiếu nước phục vụ sản xuất vụ Chiêm, vụ Mùa năm 2024.

UBND huyện Quan Hoá xây dựng Phương án phòng chống hạn hán, thiếu nước sản xuất vụ Chiêm, vụ Mùa năm 2024 trên địa bàn huyện với các nội dung như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Chủ động phòng, ngừa hạn hán, tác động của hiện tượng El Nino và đưa ra các giải pháp ứng phó khi có hạn xảy ra để giảm thiểu thấp nhất thiệt hại về sản xuất và sinh hoạt của người dân do hạn hán gây ra đảm bảo an sinh, kinh tế.

- Có kế hoạch chủ động tổ chức sản xuất, điều chỉnh mùa vụ, cơ cấu cây trồng, phù hợp với khả năng cung cấp nước đảm bảo phục vụ sản xuất.

- Kịp thời huy động mọi nguồn lực để phục vụ công tác chống hạn khi xảy ra hạn hán, thiếu nước và tổ chức thực hiện có hiệu quả các biện pháp phòng, chống hạn.

2. Yêu cầu

- Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn, Công ty TNHH MTV Sông Chu – Chi nhánh Bá Thước và các phòng, ban, ngành, đơn vị liên quan trên địa bàn huyện phát huy cao tinh thần trách nhiệm trong công tác phòng, chống hạn.

- Các tổ chức, cá nhân tham gia sử dụng nước phối hợp cùng chính quyền địa phương, các đơn vị quản lý, khai thác công trình thủy lợi tích cực tham gia công tác phòng chống hạn.

- Thực hiện nguyên tắc phòng, tránh là chủ yếu và phương châm “4 tại chỗ” nhằm tập trung mọi nguồn lực cho công tác khắc phục khô, hạn một cách kịp thời và hiệu quả.

II. DỰ BÁO TÌNH HÌNH HẠN HÁN

1. Tình hình nguồn nước

1.1. Diễn biến mưa

Nửa cuối tháng 12/2023 và 01/2024 chủ yếu ít mưa; các tháng 02, 03/2024 xuất hiện mưa nhỏ, mưa phùn; tổng lượng mưa từ tháng 01 - 03/2024, phổ biến từ 40 - 100mm, xấp xỉ so với trung bình nhiều năm (TBNN).

1.2. Về tình hình nguồn nước

Từ tháng 01 đến tháng 03/2024, mực nước trên các sông xuống thấp dần và ở mức thấp hơn so với TBNN cùng kỳ.

Lưu lượng dòng chảy trên sông Mã tại Mường Lát, Cẩm Thủy có khả năng ở mức xấp xỉ đến thấp hơn so với TBNN cùng kỳ từ: 5,0 – 15,0%.

Từ tháng 04 - 06/2024, mực nước trên các sông xuống thấp dần và ở mức thấp hơn so với TBNN cùng kỳ.

Lưu lượng dòng chảy ở mức thấp hơn so với TBNN cùng kỳ cũng như cùng kỳ năm 2023 từ 20,0 – 50,0%, có nơi trên.

Khả năng xuất hiện các hiện tượng thủy văn nguy hiểm: Đề phòng có khả năng xảy ra hạn hán.

Khả năng tác động đến môi trường, điều kiện sống, cơ sở hạ tầng, các hoạt động kinh tế - xã hội: Hạn hán có khả năng gây ra thiếu nước cục bộ cho sinh hoạt, tưới tiêu và sản xuất nông nghiệp tại một số thời điểm.

2. Dự báo nguy cơ hạn hán, thiếu nước.

Theo Kế hoạch số 286/KH-UBND ngày 28/11/2023 của UBND huyện Quan Hoá về Phòng, chống hạn hán, thiếu nước phục vụ sản xuất vụ Chiêm, vụ Mùa năm 2024, tổng diện tích trồng lúa vụ Chiêm, vụ Mùa năm 2023 lần lượt là 931,4 và 951,4 ha, trong đó diện tích lúa được tưới chủ động từ các công trình thủy lợi là 931,4 ha, chiếm tỉ lệ 97,9% tổng diện tích đất trồng lúa của huyện.

- Theo nhận định của huyện, tổng diện tích lúa có nguy cơ bị hạn hán thiếu nước trong vụ Chiêm năm 2024 khoảng 20 ha, cụ thể: tại các xã Phú Nghiêm 6,0ha, xã Phú Xuân 6,8ha, xã Trung Thành 1,2ha và xã Nam Xuân 6,0ha.

III. GIẢI PHÁP, PHƯƠNG ÁN PHÒNG CHỐNG HẠN HÁN, THIẾU NƯỚC VỤ CHIÊM, VỤ MÙA NĂM 2024

1. Giải pháp thông tin, tuyên truyền

Các địa phương, đơn vị thường xuyên tuyên truyền về tình hình nguồn nước tới người dân để nâng cao ý thức trong việc sử dụng nước tiết kiệm; vận động nhân dân phối hợp với các đơn vị được giao quản lý, khai thác công trình thủy lợi tranh thủ lấy, trữ nước vào ao hồ, kênh và sử dụng nước tiết kiệm, hiệu quả.

2. Giải pháp quản lý vận hành công trình

Các địa phương, đơn vị được giao nhiệm vụ quản lý khai thác các công trình thủy lợi tập trung chỉ đạo, triển khai thực hiện các nhiệm vụ sau:

- Tổ chức kiểm tra, vận hành và tích nước vào các công trình thủy lợi, đảm bảo nước phục vụ sản xuất nông nghiệp và cấp nước dân sinh, đồng thời phải đảm bảo an toàn tuyệt đối đối với đập, hồ chứa.

- Thường xuyên kiểm tra, đánh giá nguồn nước trong các công trình thủy lợi, có kế hoạch điều tiết, phân phối nước hợp lý để đảm bảo cung cấp đầy đủ cho các nhu cầu thiết yếu và sản xuất nông nghiệp.

- Tổ chức xây dựng, rà soát kế hoạch phòng, chống hạn, thiếu nước với kịch bản về nguồn nước có thể xảy ra để sẵn sàng triển khai các giải pháp ứng phó phù hợp, nhất là phương án cấp nước cho sản xuất.

- Tổ chức nạo vét hệ thống kênh mương, cửa lấy nước để khơi thông dòng chảy; chủ động lắp đặt, sửa chữa bảo dưỡng các máy bơm dã chiến; tận dụng mọi nguồn nước, tránh thất thoát, lãng phí để phục vụ tốt sản xuất, dân sinh.

- Theo dõi chặt chẽ thông tin dự báo, cảnh báo khí tượng, thủy văn để chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống hạn, thiếu nước.

3. Giải pháp công trình

- Các chủ đầu tư tập trung đẩy nhanh tiến độ thi công các công trình thủy lợi, đặc biệt là các công trình sửa chữa để kịp thời cấp nước phục vụ sản xuất nông nghiệp.

- Tổ chức kiểm tra, duy tu, sửa cụm đầu mối, tuyến kênh mương của các công trình đang hoạt động, nhất là các công trình đã xuống cấp, hư hỏng để đảm bảo nguồn nước không bị rò rỉ, thất thoát.

- Khi hạn xảy ra, sử dụng tối đa phương pháp tưới động lực (máy bơm điện, máy bơm dầu) bơm nước từ các khe, suối, hồ, đập để tưới bổ sung cho khu vực bị hạn.

- Tùy thuộc vào điều kiện của từng địa phương cần chủ động khai thác, tận dụng triệt để nguồn nước từ các khe, suối, ao, hồ để chống hạn.

4. Giải pháp chuyển đổi cơ cấu cây trồng

Kiểm tra, đánh giá nguồn nước không đáp ứng nhu cầu sử dụng nước theo kế hoạch ban đầu, các địa phương, đơn vị phối hợp có kế hoạch chỉ đạo, tuyên truyền chuyển đổi cơ cấu cây trồng phù hợp với tình hình nguồn nước, với những diện tích gieo cấy trên cao, chưa có công trình thủy lợi hoặc không chủ động nguồn nước cần có phương án chuyển đổi sang cây trồng cạn có năng suất cao và phù hợp thổ nhưỡng để chủ động trong sản xuất.

IV. NGUỒN LỰC PHÒNG CHỐNG HẠN

1. Chuẩn bị nhân lực, nguồn lực, phương tiện, vật tư; tổ chức khắc phục, sửa chữa các sự cố máy móc, thiết bị, đồng thời, tập kết sẵn sàng tại Trụ sở Hợp tác xã dịch vụ thủy nông các xã, thị trấn và UBND các xã, thị trấn để ứng phó kịp thời khi có tình huống khô hạn xảy ra.

2. Kinh phí thực hiện: Các địa phương và đơn vị xây dựng phương án và chủ động sử dụng các nguồn lực để khắc phục như: Nguồn kinh phí hỗ trợ sử dụng sản phẩm dịch vụ công ích thủy lợi, nguồn ngân sách xã, các nguồn vốn hợp pháp khác và huy động ngày công lao động của người dân để triển khai thực hiện.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các phòng, đơn vị thuộc cấp huyện

1.1. Phòng Nông nghiệp và PTNT

- Thường xuyên theo dõi diễn biến thời tiết, tình hình nguồn nước tưới để kịp thời thông báo cho địa phương, đơn vị và nhân dân biết để chủ động thực hiện kế hoạch sản xuất cho phù hợp.

Triển khai các hoạt động nghiệp vụ hỗ trợ nông dân, hộ sản xuất thực hiện các biện pháp hạn chế thiệt hại do hạn hán gây ra.

Làm cơ quan đầu mối tổng hợp tình hình hạn hán trên địa bàn huyện, báo cáo về Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để theo dõi, chỉ đạo.

Thường xuyên theo dõi, kiểm tra, hướng dẫn các địa phương triển khai thực hiện phương án sản xuất vụ Chiêm năm 2024 trên địa bàn huyện; trường hợp các diện tích có nguy cơ thiếu nước, hạn hán thì chủ động hướng dẫn chuyển đổi cơ cấu cây trồng đảm bảo thời vụ, phù hợp tình hình nguồn nước và các biện pháp kỹ thuật chăm sóc cây trồng đảm bảo kế hoạch gieo trồng.

1.2. Các phòng, đơn vị trực thuộc UBND huyện: Theo chức năng và nhiệm vụ được giao chủ động phối hợp với các đơn vị, địa phương thực hiện các biện pháp đảm bảo công tác phòng chống hạn hán, thiếu nước sản xuất trên địa bàn huyện.

2. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

Xây dựng và triển khai phương án gieo trồng phù hợp với tình hình thực tế của địa phương; thường xuyên theo dõi diễn biến thời tiết, khí tượng thủy văn và triển khai kịp thời các văn bản chỉ đạo của cấp trên để có kế hoạch ứng phó với các tình huống hạn hán, thiếu nước xảy ra.

Tuyên truyền, vận động người dân nắm rõ tình hình diễn biến thời tiết khô hạn, thiếu nước vào mùa khô, từ đó nâng cao ý thức sử dụng nước tiết kiệm; tận dụng tối đa nguồn nước từ các sông, suối, ao, hồ, khe mố.

Chỉ đạo các ban chuyên môn chủ động phối hợp với các bản rà soát diện tích có nguy cơ bị hạn và hướng dẫn chuyển đổi cơ cấu cây trồng phù hợp với tình hình nguồn nước.

Chỉ đạo các Hợp tác xã dịch vụ thủy nông thực hiện tốt các giải pháp quản lý vận hành công trình thủy lợi trên địa bàn do mình quản lý.

- Cân đối nguồn kinh phí để tập trung khắc phục, sửa chữa các công trình thủy lợi bị hư hỏng; đối với các công trình có diện tích tưới lớn, kinh phí sửa chữa vượt khả năng cần báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, bố trí nguồn kinh phí khắc phục triệt để.

3. Hợp tác xã dịch vụ thủy nông các xã, thị trấn và Công ty Sông Chu

Tổ chức thực hiện tốt các biện pháp, giải pháp quản lý vận hành công trình; chủ động xây dựng kế hoạch tưới cho các công trình được giao quản lý, thường xuyên báo cáo về Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để theo dõi, tham mưu cho UBND huyện chỉ đạo.

Đánh giá, kiểm tra các công trình thủy lợi bị hư hỏng để có phương án khắc phục, sửa chữa kịp thời (đặc biệt các công trình có nhiều ý kiến cử tri), đảm bảo đáp ứng yêu cầu tích nước, dẫn nước phục vụ sản xuất; trường hợp vượt quá khả năng khắc phục cần báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, hỗ trợ nguồn kinh phí.

Trên đây là phương án phòng chống hạn hán, thiếu nước năm 2024 của huyện Quan Hoá, yêu cầu các thành viên trong Ban Chỉ đạo phòng, chống hạn, các đơn vị, các xã, thị trấn nghiêm túc thực hiện theo chức năng, nhiệm vụ và theo phương án trên./.

Nơi nhận:

- BCH PCTT, TKCN&PTDS tỉnh (để b/c);
- Chi cục Thủy lợi tỉnh (để b/c);
- TT Huyện ủy, HĐND và UBND;
- Chủ tịch UBND huyện;
- Các thành viên Ban Chỉ đạo phòng, chống hạn huyện;
- Các cơ quan, ban, ngành cấp huyện;
- UBND các xã, thị trấn (để t/h);
- Công ty TNHH Một thành viên Sông Chu;
- Lưu: VT, VP Ban Chỉ đạo phòng, chống hạn.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Hà Thị Nga